

פרשת עקב

בס"ד

מצוה בכל פעולה

"והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה". (כז,יב).

כתוב במדרש תנחומא, "והיה עקב", זה מה שאמר הכתוב (תהלים מט,ו) "למה אירא בימי רע עוון עקבי יסובני". הקב"ה נתן לעם ישראל תורה שיש בה שש מאות ושלוש עשרה מצוות, וכיון שיש בהם גם מצוות קלות, שדרך בני אדם שלא משגיחים בהם כל כך, אלא משליכים אותם תחת עקביהם, כיון שהם קלות, לכן היה דוד המלך מתיירא מהדין.

ואמר דוד המלך, רבונו של עולם, אני מתיירא מהמצוות החמורות שבתורה, כגון, עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים, גניבה וגזל, שמעבירות אלו כל אחד פורש, אבל אני מתיירא, מהמצוות הקלות שלא כל כך שמים לב אליהם, שמא עברתי על אחת מהם, כיון שהיא קלה, ואדם לא מרגיש שהוא מבטל בזה מצוה, ואתה אמרת, והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, כיון שגם מצוה קלה, כאשר האדם עושה אותה הוא מקיים בזה את ציווי השם, ואם הוא עובר עליה הוא עובר על ציווי השם, ולכן אין הבדל בין מצוה חמורה למצוה קלה, ששתייהם זה קיום ציווי השם, וביטול המצוה זה ביטול רצון השם.

כתוב במדרש (דברים רבה ו,ב) שהקב"ה לא גילה לנו את השכר שיש על כל מצוה, כיון שאם היינו יודעים על כל מצוה מה השכר שיש עליה, היינו עושים רק את המצוות ששכרם מרובה, ולא היינו מקיימים את המצוות ששכרם מועט, והקב"ה רוצה שיקיימו את כל המצוות, ולכן הוא לא גילה לנו מה השכר על כל מצוה שמקיימים.

ומביא המדרש משל, למלך ששכר פועלים שיעשו לו פרדס, עם כל מיני סוגי אילנות ופרחים, ולא גילה להם המלך איזה שכר מקבלים על כל סוג של אילן או פרח, בערב קרא המלך לכל אחד מהפועלים, ושאל אותו מה עשה בפרדס, מי שעשה פלפל נתן לו זהוב אחד, מי שעשה פרח לבן קיבל חצי זהוב, מי שעשה זית קיבל מאתיים זוז.

אמרו הפועלים למלך, למה לא הודעת לנו בבוקר, איזה שכר מקבלים על כל דבר, וכך היינו יודעים להשקיע ולעשות את הדברים שהשכר עליהם מרובה, ולא היינו משקיעים זמן בדברים שהשכר עליהם מועט.

אמר להם המלך, אם הייתי מגלה לכם את השכר על כל דבר, לא היה נעשה הפרדס, שכולם היו עושים רק את הדברים ששכרם מרובה, וכיון שרציתי שייעשה הפרדס, לא גיליתי לכם את השכר על כל דבר.

כך, הקב"ה לא הודיע לנו את השכר על המצוות, חוץ מהשכר על שתי מצוות, אחד מהם חמורה שבחמורות ואחד מהם קלה שבקלות, כיבוד אב ואם שהיא חמורה שבחמורות שכרה אריכות ימים, ושילוח הקן שזה מצוה קלה שבקלות, גם כן שכרה אריכות ימים, ואם כן, איננו יכולים לדעת מה השכר על כל מצוה, והסיבה, שהקב"ה רצה שנקיים את כל המצוות, קלות כחמורות, ולכן לא גילה לנו הקב"ה את המתן שכר שיש על כל מצוה, כדי שנקיים גם מה שנראה לנו כמצוות קלות, כיון שאנחנו לא יודעים, את גודל השכר על כל מצוה.

ויש הרבה מצוות שאדם דש בעקביו, ואם רק ישים לב לדברים שהוא במילא עושה, ויחשוב לשם מצוה, יוכל להוסיף לעצמו עוד ועוד זכויות.

רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, אמר לנהג אוטובוס, אתה יודע שאתה מתעסק כל היום בחסד, שאתה לוקח אנשים באוטובוס להיכן שהם צריכים, וזה חסד איתם. אמר לו הנהג, אבל אני מקבל על זה משכורת, אמר לו רבי אליהו לאפיאן, אם אתה מכווין במה שאתה עושה לשם מצות חסד, מה שאתה מקבל על זה משכורת זה לא מוריד מהמצוה, ואתה מקיים מצות חסד, רק תזכור לכווין לשם מצוה.

וכך בהרבה דברים שאנו עושים בחיים, יכולים לכווין לשם מצוה שיש בזה, ובמקום לדוש את המצוות בעקביו, יכול לאסוף בלי סוף מצוות וזכויות. **לדוגמא** כשמשלמים לפועל, לספר, לנהג מונית, לכווין לקיים מצות "ביומו תתן שכרו". כשלוקח לעבודה פועל יהודי לכוין לקיים מצות חסד. שהולך לישון או כשאוכל יכוין, שיהיה לו כח ושיהיה בריא בשביל לקיים את מצוות השם יתברך.

ועל ידי שישים לב יוכל כל יום להוסיף לעצמו המון מצוות.

שבת שלום ומבורך

לברכה והצלחה בכל העניינים

הראל בן מרים. ערן בן צפורה. עובדיה בן לאה. ישראל מאיר בן ברכה.